

អាការជម្ងឺ ឆ្នាំ ២០១៣-១៤ ?

លោក សម រង្ស៊ី បើគាត់ ចូលស្រុកខ្មែរ តាមច្រកចូលសម្ងាត់ គេមិនអាចទុកទង្វើនេះ ជាមាតុភូមិនិរត្ត ដូចដែលគាត់បាន ប្រកាសជាឧឡារិកនោះឡើយ ព្រោះជនខ្មែរទាំងឡាយ ជាអ្នក គាំទ្រគាត់ ត្រូវដឹងច្បាស់សេចក្តីសំរេចនេះ ដើម្បីនាំគ្នាទៅ ទទួលគាត់។ តែបើគាត់ចូល គ្មាននរណាដឹង តើចាំបាច់គាត់ កំណត់កាលបរិច្ឆេទធ្វើអ្វី ? ដូច្នោះ បើ រង្ស៊ី គាត់មជ្ឈត គឺពិត ជាគាត់ មានច្រកចូលស្រុកជាផ្លូវការ។ តែបក្សពួក ហ៊ុន សែន ក៏នាំគ្នាទៅចាប់គាត់ ដូចតម្រេករបស់មេឌុនដែរ។ ប៉ុន្តែ រង្ស៊ី គាត់ថា គាត់មិនមែនជាមនុស្សល្ងង់ ឱ្យគេចាប់គាត់បាននោះ ឡើយ។ ត្រង់ចំណុចនេះ ដែលគាត់ ចិញ្ចឹមភាពមិនច្បាស់លាស់ នៅក្នុងអារម្មណ៍របស់អ្នកគាំទ្ររបស់គាត់ ព្រោះ ស្ថានការណ៍ (scénario)¹ ដែល រង្ស៊ី ចូលស្រុក វាប្រាកដជាត្រូវគេចាប់ ដូច្នោះ បើមិនឱ្យគេចាប់ គឺមានតែមិនចូល។ បើចូល រង្ស៊ី ជានយៈ

¹ ពាក្យនេះ គេយកមកសរសេរជាអក្សរខ្មែរថា សេណារីយ៉ូ តែម្តង ដែល នាំឱ្យបាត់សោភ័ណ នៃអត្ថបទ។ តាមពិតពាក្យខ្មែរមានគឺ « ស្ថានការណ៍ » ដែលគេយល់ច្រឡំថាវាដូចគ្នានឹងពាក្យស្ថានភាព។ ត្រូវដឹងថា ពាក្យខ្មែរ ស្ថានការណ៍នេះ សៀមគេយកមកប្រើជាពាក្យ សេណារីយ៉ូនេះ ព្រោះខ្មែរយើងសម័យដើម យើងប្រើក្នុងន័យនេះឯង។ ដូចលោក អៀវ កើស នយៈជនខ្មែរ នៅសម័យដើម គាត់សរសេរថា កុំនាំគ្នាបន្ថយ តម្លៃភាសាខ្មែរដោយយល់ឃើញថាវាស្រ្តគាត់ប្រើ និង ស្គាល់តែពាក្យនេះ ដូច្នោះយើងនាំគ្នាសម្របតាមគាត់ទៅ។ យល់បែបនេះមិនសមរម្យនោះ ឡើយ ព្រោះ បញ្ហាជននេះឯង ជាអ្នកជួយអប់រំប្រជាពលរដ្ឋសំរាប់លើកដំ កើងតម្លៃភាសាជាតិ។

ជននាយក² និង អ្នកទទួលខុសត្រូវ លើកនយៈកិរិយា³របស់ ខ្លួន ត្រូវតែបញ្ជាក់ច្រកចូល ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដើម្បីបំបាត់ ភាពមិនច្បាស់លាស់នេះ។ កិរិយានេះ ជាប្រវត្តិសាស្ត្រ និង ស្មោះ ធ្ងន់ មិនអាចយកវា មកធ្វើជា អភូតកថា សំរាប់ចិញ្ចឹម នយៈ ជីវិតផ្ទាល់ខ្លួននោះឡើយ ព្រោះមាន នឹងអាចមានអ្នករងគ្រោះ មួយចំនួន ដ្បិតគេមានជំនឿប្រាកដជា អ្នកស្នេហាជាតិ លើរ ង្សី។ ត្រូវ សម រង្សី ដឹងថា បើចូលតាមច្រកចូលសម្ងាត់ ហើយ បាត់ខ្លួន តើនរណាទទួលខុសត្រូវ? Benigno Aquino⁴ ក្តី Rouhollah Moussavi Khomeini⁵ ក្តី សុទ្ធតែបញ្ជាក់ច្រកចូល ច្បាស់លាស់ ដើម្បី ឱ្យអ្នកគាំទ្រ អាចប្រមូលផ្តុំគ្នាបាន ដើម្បី ស្វាគមន៍ មាតុភូមិនិរត្ត និង អបអមគាត់។ ជាការពិតហើយ ករណីលោក Aquino ត្រូវគេធ្វើឃាតគាត់នៅព្រលានយន្តហោះ តែជាឃាតកម្មនយោបាយ ធ្វើឱ្យរបបផ្តាច់ការដួលរលំ។ តែទ ធ្វើនេះ យើងមិនចង់ឱ្យមានកើតឡើងចំពោះ រង្សីទេ។

² នយៈជននាយក : អ្នកដឹកនាំនយោបាយ។
³ នយៈកិរិយា : ទង្វើនយោបាយ, acte politique។
⁴ Benigno Simeon (កើតនៅថ្ងៃទី ២៧ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៣២ ហើយត្រូវគេ សម្លាប់នៅថ្ងៃទី ២១ សីហា ឆ្នាំ ១៩៨៣), ជាអតីតនយៈជននាយក ប្រឆាំងនឹងលោក Ferdinand Marcos នៅប្រទេសហ្វីលីពីន។
⁵ Rouhollah Moussavi Khomeini (កើតនៅថ្ងៃទី ២៤ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩០២ ហើយ ទទួលមរណៈនៅថ្ងៃទី ៣ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៨៩) ជាអ្នកដឹកនាំបដិវត្ត នៅឆ្នាំ ១៩៧៩ ទំលាក់ព្រះចៅ Mohammad Reza Pahlavi នៅប្រទេសអ៊ីរ៉ង់។